

నేలా - సంగీ

సుందరానికి అలిపిరి గాలిగోపురం అందుకోవలసిన ఆదర్శంలా కనిపిస్తూ ఉండేది. అప్పట్లో అతడు హైస్కూల్లో చదువుకునే కొంటె విద్యార్థి. కొత్తగా కొండపైకి రహదారి వేసిన రోజులు. బస్సుల్లో వెళ్తే రావలసినంత పుణ్యం రాదేమోనని యాత్రికుల్లో ఎక్కువ మంది మెట్ల వెంబడే వెళ్తుండే వాళ్ళు. ఎత్తయిన కొండపైన తీవిగా నిలబడి, అలిపిరి గాలిగోపురం సుందరాన్ని కవ్వీస్తుండేది. ప్రతి సాయంకాలమూ అదొక హేలగా చెంగు చెంగున ఎగురుతూ కొండ మెట్లెక్కి పోయేవాడు. ఎంతెంత ఎత్తుగా వెళ్తే అంతంతగా సుదూర ప్రాంతాలు కనుల పండువుగా కనిపించేవి. వానాకాలంలో కుంటలు, చెరువులు నిండినప్పుడైతే ఆ పరిసర ప్రాంతమంతా సంతలో తిరుగు దాసరివాడి అద్దాల దుకాణంలా కానవచ్చేది. ప్రొద్దు గ్రుంకే దాకా గాలిగోపురం దగ్గర కూర్చుండి పోయేవాడు సుందరం. చెట్లతో, పొదరిళ్ళతో, సెలయేళ్ళతో, మాటి మాటికీ క్రిందికి జారివచ్చే మబ్బు తెరలతో అదొక కొండల రాజు మేడ. తన ఇష్టం వచ్చినంత సేపు తానా మేడలో విడిది చేయవచ్చు. అడిగే వాళ్ళు లేరు. సుందరానికి చాలా ఆనందంగా ఉండేది.

ఆ అందానికి దాదాపుగా పాతికేళ్లు దూరమై ఉండిపోయాడు సుందరం. మురికి పేటల్లో నివసించాడు. పైకి చూస్తే ఆకాశం, ప్రకృతికి చూస్తే జనం, కిటకిట లాడే ఇరుకైన ఇండ్లు, క్రిందకి చూస్తే సైదు కాలువలు. ముక్కులు మూసుకోకపోతే దుర్గంధం. జీవితాశయం నుంచి వంచినపబడిన శాపగ్రస్తుడిలా నిట్టూర్పులు నిగుడిస్తూ కాలం వెళ్ళదీసిన సుందరానికి వరప్రసాదంలా ఓ కాగితం చేతికొచ్చింది. మరేంలేదు. అది ప్రమోషను, సుందరానికి ఆమందానందం కలిగినందుకు అదొక్కటే కారణం గాదు. ప్రమోషను మూలంగా వచ్చిన బదిలీ తిరుపతికే వచ్చింది. అంటే ఏమన్నమాట? అది కోరిన కొండలో కురిసిన వాన!

తిరుపతికి వచ్చి ఉద్యోగంలో జాయినైన సాయంకాలమే కొండవైపు వెళ్ళాడు. ఈనాటి తిరుపతి చిట్టడవుల్ని కబళిస్తూ కొండవైపు బారలు చాస్తూ ఉండడం గమనించి నొచ్చుకున్నాడు. ఇలాగే కొన్ని దశాబ్దాలు గడిస్తే మానవ నాగరికత తాకిడికి ప్రకృతి సౌందర్యం ఏ మాత్రం మిగిలేటట్టు లేదు.

కానీ కొండవైపు చూచేసరికి సుందరం హృదయంలో ఉత్సాహం ఉరకలు వేసింది. అలిపిరి కనిపించేసరికి అంతై, ఇంతై, ఇంతింతై తాను మళ్ళీ ఒకసారి చిన్నవాడై పోయినట్టు, ఎక్కడలేని ఉత్సాహం పుట్టుకొచ్చింది. ఆ ఉత్సాహంలో అతడు అవలీలగా పదిమెట్లు ఎక్కేశాడు. అయితే అతడిప్పుడు అవలీలగా ఎక్కగలిగింది పదిమెట్లు మాత్రమే. పదకొండో మెట్టు దగ్గరికి వచ్చేసరికి కాస్తా మెల్లగా ఎక్కితేనే బాగుండుననిపించింది. ఎంత మెల్లగా అడుగులు వేసినప్పటికీ మరికొన్ని మెట్లెక్కేసరికి ఆయాసం ముంచుకొచ్చింది. మోకాళ్ళు నొప్పులెత్తడం ప్రారంభమైంది. అసురుసురైపోయిన సుందరం యాభైయ్యో మెట్లు దగ్గర

కూలబడిపోయాడు. అయిదు నిమిషాల వరకూ అలాగే గసబోసుకుంటూ కూర్చున్నాడు. ఇంకొక అంచెలో ఇంకొక యాభై మెట్లు. మరైతే అలా ఎన్ని అంచెలు దాటితేనో అలిపిరి.

నిజానికి యాభయ్యో మెట్లు దాటి పైకి వెళ్ళనే లేదు సుందరం. అందుకో కారణం ఉంది. అదేమిటంటే కపిలి తీర్థం దగ్గర మలుపు తిరిగి కొండకు సమాంతరంగా వస్తున్న రోడ్డుకు ప్రక్కగా, రూయా హాస్పిటలుకు గూడా రెండు ఫర్లాంగుల దూరంలో అతడికొక మేడ కనిపించింది. ప్రశాంతతే రాజ్యమేలుతున్న నిర్ణీత ప్రదేశంలో ఒక చిన్నమేడ? చుట్టూ ప్రాకారం. ముందువైపుగా వసారా. మిద్దెపైన ఒకటో రెండో గదులు. ఈ కొండ, ఈ కోన, ఈ సోపాన పంక్తి, ఈ అలిపిరి గాలిగోపురం ఇవన్నీ కనిపించేటట్లుగా మిద్దెపైన గదులకు కిటికీలుగూడా ఉన్నాయి.

‘ఎవరు కట్టించిరో ఆ చిన్న మేడ’ అనుకున్నాడు సుందరం! ఎవరు కట్టించినా అది తన బోటివాడు కాపురముండడానికేనని గూడా అనుకున్నాడు. పుట్టి భూమిపైన బ్రతుకుతున్నందుకు ఇలాంటి సుందర సీమకు దగ్గరగా ఉండగలిగితేనే మానవజన్మకు సార్థక్యమనుకున్నాడు. రేపో, మరునాడో లారీలో సామాన్లొచ్చేస్తాయి. అమాంతంగా ఇంటిని “డెకరేట్” చేసి పారెయ్యాలి. పది పదిహేను రోజుల్లో పిల్లల్ని వెంటబెట్టుకుని రాజ్యం వస్తుంది. అమాంతంగా ఆమెను ఈ ఇంటికి తీసుకొచ్చి ఆశ్చర్యంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసెయ్యాలి.

సుందరం ఆ మధురోహలో పులకించి పోతుండగానే మెట్ల పొడుగునా వేసి ఉన్న విద్యుద్దీపాలు వెలిగాయి...

ఎలాగైనా సిద్ధసంకల్పం సుందరం. అన్నీ అతడనుకున్నట్టే జరుగుతూ వచ్చాయి. విదేశాలనుంచి వచ్చిన చిత్రకారుడెవరో ఏకాంతంగా ఉండడంకోసం ఆ ఇల్లు కట్టించుకున్నాడని తెలిసింది. వెళ్తూ వెళ్తూ అతడు దాన్నొక పెద్దమనిషికి అమ్మకం చేసిపోయాడు. మళ్ళీ అంత డబ్బు పెట్టి కొనడానికిగానీ, కనీసం అద్దె కుండడానికి గానీ ఎవ్వరూ ముందుకు రాకుండా ఉన్న ఆ ఇంట్లో సుందరం తానుంటానని చెప్పేసరికి ఇంటి యజమాని విస్తుపోయాడు.

ముందుగా జాబు వ్రాసి, బస్టాండులో దిగిన భార్యా బిడ్డల్ని టాక్సీలో తీసుకొస్తున్నాడు సుందరం. టాక్సీ ఓరియంటల్ కాలేజీ దాటి, పాలిటెక్నిక్ కళాశాల కట్టడాలు దాటి కపిలతీర్థం ఛాయలకు రాగానే అడిగింది రాజ్యం - “ఏమండీ? మనం కాపురముండడానికి కొండపైన కాటేజీ ఏదైనా చూచారా?” అని.

“లేదు లేదు రాజ్యం? కొండ కిందనే మన కాపురం” అన్నాడు సుందరం.

కారియర్లో తెచ్చుకున్న భోజనంతో ఆ పూట గడిచిపోయింది.

వర్షంకోసం ముఖం వాచిపోయి ఉన్న తిరుపతిలో అప్పటికొక నెలరోజులనుంచీ అడపాదడపా వాన జల్లులు పడుతున్నాయి. ఆరోజు ఉదయం నుంచీ ఒకటే చిత్తడి వాన, చీకటి పడింది, కొండ మెట్ల దీపాలు వెలిగాయి.

“చూచావా రాజ్యం!” అన్నాడు సుందరం. “రాత్రివేళ ఈ కొండవైపు చూస్తే పద్మావతీదేవి పడుకున్నట్టుంది. కొండమెట్ల దీపాల చాలు ఆమె వేసుకున్న పూలజడలా

కనిపిస్తుంది. వేలకొలది దీపాలతో వెలిగిపోతున్న అలిపిరి గాలిగోపురమే జడబిళ్ళ, క్రింది గోపురాన్ని జడకుచ్చులనుకోవచ్చు. ఏమంటావు రాజ్యం? అదృతమైన దృశ్యం కదూ?”

రాజ్యం భయంగా కొండవైపు చూచింది.

అంతలో వినీల జలదాలు కొన్ని ఒక్కొక్కటిగా వచ్చి కొండపైన విరుచుకుపడసాగాయి.

“ఏమండీ! పద్మావతీదేవి ఏమయ్యేటట్టు?” అంది రాజ్యం.

“మరేం భయపడొద్దులే రాజ్యం! స్వామి నీలమేఘశ్యాముడు గదా! ఆయనిప్పుడు అమ్మవారి సరసకొస్తున్నాడని ఊహించుకో” అన్నాడు సుందరం.

ఆలోగా మబ్బులు చరచరా క్రిందికి దిగి వచ్చేశాయి. ఇప్పుడు కొండలో సగానికి పైగా మబ్బుల చాటున మాటుపడిపోయింది.

“శరీరచ్ఛాయ మాత్రమే కాదులెండి! మనిషి గూడా మోటువాడల్లనే ఉన్నాడు. లేకుంటే పూలజడపైకి దొర్లుకునే వాడేనా?” తోటి ఇల్లాలి పైన జాలిపడిపోతూ అంది రాజ్యం.

అలిపిరి వెనుక మబ్బుల్లో మెరుపులు తళుక్కు తళుక్కు మంటూ మెరిసిపోతున్నాయి.

“గిలిగింతలు పెడితే నవ్వినట్టుంది గదూ?” అన్నాడు సుందరం.

“పుణ్యాత్ముడు! రాత్రంతా నిద్రపోనివ్వడేమో గదూ! ఐనా ఇన్నిసార్లు గిలిగింతలు పెడితే ఆ ఒళ్ళేమి కావాలని?”

ఉన్నట్టుండి ఆమె మాటకడ్డొచ్చాడు సుందరం. “ఆహా, ఆహా, చూచావా రాజ్యం! ఏదీ గోపురం? ఏదీ అలిపిరి? అదృశ్యమైపోయింది. ఇప్పుడక్కడేం లేదు. కనీసం ఓ వెలుగు రవ్వయినా? ఇప్పుడు చూస్తే ఏమనిపిస్తుంది. అక్కడ వెయ్యి దీపాల అలిపిరి లాంటిదేదీ లేదనిపిస్తోంది. ఆవరించి ఉన్న కారుమబ్బే నిజమనిపిస్తుంది. “మాయ” ఎంత పనిచేసిందో చూచావా రాజ్యం, ఆత్మ పదార్థాన్నే కనిపించకుండా చేసింది గదూ!”

“అబ్బ, ఊరుకుందురూ! కాసేపటికదే కనిపిస్తుంది గానీ...” ఆవులిస్తూ అంది రాజ్యం.

“అదీ అదీ! ఎలాగైనా బుద్ధిమంతురాలివే? మాయవిడిపోతే ఆత్మ సాక్షాత్కార మౌతుందని గ్రహించావు.”

“ఈరోజు రాత్రికిక నిద్రాదేవత సాక్షాత్కారమనేది లేకపోయిన తర్వాత ఎందుకొచ్చిన ఆత్మ సాక్షాత్కారం లెండి బాబూ?”

“చాచా? ఏం నిద్ర రాజ్యం! చూడు. ఇప్పుడు మేలిముసుగులో ఎలనాగ ముఖబింబంలా కనిపించడం లేదా అలిపిరి?”

రాజ్యాన్ని కిప్పుడేమీ కనిపించడం లేదు. నిద్రపోతోంది గనుక.

మరునాటి ఉదయం రాజ్యం లేవదీసిన రకరకాల సమస్యలతోబాటుగా తెల్లవారింది. పిల్లలెలా బడికి వెళ్తారు? మార్కెట్టు కెలా వెళ్లిరావాలి? ప్రొద్దు పోకపోతే ఎవరితో మాట్లాడాలి? మగమహారాజు ఇంటి దగ్గర లేకపోతే రాత్రుళ్ళు ఎలా వేగించాలి?

“ఏముంది? కిటికీ తెరిచిపెట్టుకుని మెట్ల దారివైపు చూస్తుంటే తెల్లవారిపోదా రాజ్యం?”

“బాబ్బాబూ! ఆ మాట నాతో చెప్పకండి. ఇంకా నయం! దివిటీ దొంగలు కొండదారిలో సాగిపోతున్నట్టుంటుంది” ముఖం ముడుచుకుంది రాజ్యం.

“అనుకుంటావుగానీ నిర్జన ప్రదేశమని! అదిగో అక్కడ కనిపించేదేగద రాజ్యం రూయా హాస్పిటలు?”

“మంచిదేలేండి! ఈ భయంతో నేనేదో రోగం కొనితెచ్చుకుంటాను. ఎలాగూ మనకిక్కడ నా అన్నవాళ్లెవరూ లేరు. ఈ పేషెంటును మీరే దగ్గరుండి కనిపెట్టుకోవలసి వస్తుంది. ఇంక చిన్న పిల్లలు వీళ్ళు మనతోబాటే ఉంటారు. ఎంచక్కా మన నెక్స్ట్ మజిలీ రూయా హాస్పిటలే గదండీ? ఎంతటి మహానుభావుడండీ రూయా? మనమిక్కడికి వచ్చి చేరతామని తెలియక మునుపే ఇక్కడ ఆసుపత్రి కట్టించే ఏర్పాటు చేశాడు...”

“ఎంతయినా ఆడబుద్ధి పోనిచ్చుకున్నావుగావు” అంటూ రుసరుసలాడాడు సుందరం.

ఎంచినట్టుగా పదిహేను రోజులు గడిచిపోయాయి. మేడపైకి వెళ్లి కిటికీ తలుపులు తెరిస్తే అంతులేని అందం. దిగివచ్చిన అలికిడి వినిపిస్తే రాజ్యం తెచ్చిపెట్టే సరిక్రొత్త సమస్య. ఆ రెండింటి మధ్య సుందరానికి ఒకరోజు గడిచినట్టుగా ఇంకొకరోజు గడవడంలేదు.

ఆ నెలలో రెండో శనివారం వచ్చింది. సుందరం తలంటి పోసుకున్నాడు భోజనం చేసి నాలుగింటి దాకా నిద్రపోయాడు. టౌనులోకి బయల్దేరుతుండగా రాజ్యం పిలిచింది. “ఏమండీ! ఈరోజు మీరు ఒక్క ప్రొద్దని మరిచిపోకండి. మిగిలి ఉన్న అన్నం పిల్లలకి సరిపోతుంది. అగ్గిపెట్టె తీసుకొస్తేనే మనకు టిఫిను” అంటూ హెచ్చరించింది.

ఆరుగంటలకల్లా తిరిగి వచ్చేయాలన్న సదుద్దేశంతోనే సుందరం టౌనుకు బయల్దేరాడు. సహోద్యోగి ఒకతను కనిపించి బలవంతం చేయడంతో సినిమాకు వెళ్ళక తప్పింది గాదు. సినిమా పసందుగా ఉంది. తాత్కాలికంగా బాహ్య ప్రపంచం మరుపుకొచ్చింది. సినిమా తలపుల్లోనే మునిగితేలుతూ అతడు పదిగంటల తర్వాత ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

“కిటికీ తెరిచి పెట్టాను. హాయిగా ఈ మంచినీళ్ళు తాగి పడుకోండి” అంటూ టంబ్లరు నిండుకూ నీళ్లు తీసుకొచ్చింది రాజ్యం.

“అదేమిటి రాజ్యం! టిఫిను చెయ్యలేదా?” అన్నాడు సుందరం.

“అటవికులకు మల్లే అడవుల్లో బ్రతుకుతున్నాం సరే! కానీ చెకుముకి రాయితో నిప్పుచేయడం నాకు తెలిసి ఏడ్చిందా, ఏమన్నానా?” ముసుగు బిగదన్ని పడుకుంటూ అంది రాజ్యం.

సుందరానికి కోపం వచ్చింది. ఉక్రోశం హెచ్చింది. ఆకలితో పేగులు గీ పెడుతున్న కొద్దీ కుర్చీని ముక్కలు చేసి, టేబిలును బద్దలుగొట్టి ఏదైనా అఘాయిత్యం చేసేయ్యాలని అనిపిస్తూ ఉంది. టేబుల్ పైన తలవాల్చుకుని అరగంటసేపలాగే కుర్చీలో కూరాకు

కాడలా సోలి ఉండిపోయాడు. చలిగాలికి నరాలు జివ్వు జివ్వు మనడంతో ఎక్కడలేని చిరాకొచ్చింది. చెయ్యి సాచి ఫెడీల్, ఫెడీల్ని కిటికీ తలుపులు వేసేశాడు. వెక్కిరిస్తున్నట్లుగా వేసిన తలుపులు మళ్లీ తెరుచుకున్నాయి.

ఎట్ట యెదుట గాజుల చెయ్యి. ఆ చేతిలో ప్లేటు, అందులో అందుకు తగిన అనుపానంతో బాటుగా ఆరు పూరీలు...

తల పైకెత్తి చూచాడు సుందరం. ముసి ముసి నవ్వులతో కనిపించింది రాజ్యం. నీతో నాకేం పని లెమ్మన్నట్టు గబ గబ ఒక పూరీ తిని, గ్రుక్కపట్టి ఒక లోటా నీళ్ళు తాగేశాడు సుందరం. “ఏమండీ! అలిపిరి కిప్పుడు ఒకటి బై ఆరో వంతు (1/6) అందం వచ్చేసింది గదండీ” అంది రాజ్యం.

“తంతాను” అన్నాడు సుందరం. పిడికిలి బిగపట్టి.

“అప్పుడేనా! సగం అందమైనా రానివ్వండి” అంది రాజ్యం.

టిఫిను పూర్తయ్యే దాకా భార్యా భర్తల మధ్య మౌనమే తాండవించింది. చేయి కడుక్కున్నాక టవలు తీసుకొచ్చి ఇస్తూ “ఏమైనా ఆత్మ పదార్థం కన్నా ఆహార పదార్థమే ముఖ్యమేమో నండీ? ఏమండీ! అగ్గిపెట్టె సులభంగా దొరికే చోటికి వెళ్ళిపోదామండీ” అంది గోముగా రాజ్యం.

“సర్లే, సర్లే” అంటూ తన స్థానాన్ని కుర్చీపైనుంచి పడకపైకి మార్చుకున్నాడు సుందరం.

◆ యువ మాసపత్రిక - 1973 ◆